UUTISET

Postialan murros on dramaattisempi kuin ennakkoon osattiin odottaa. **TOIMITUSJOHTAJA HEIKKI MALINEN, ITELLA**

Rautaruukin myyntipäätös hermostutti vasemmiston

Kalliorinne perää Haavistolta perusteita

Rautaruukin ja ruotsalaisen Svenskt Stålin (SSAB) yhdistymisaikeet nostattivat vastalauseiden aallon vasemmistossa. Huolena on, millaisia henkilöstövähennyksiä päätöksestä seuraa.

Keskiviikkona SSAB kertoi jättäneensä osakevaihtotarjouksen Rautaruukin omistajille. Yhtiöt arvioivat, että fuusio tehostaa toimintoja ja vie kolmen vuoden kuluessa 900 työpaikkaa.

Päätös tuotiin tiistaina hallituksen talouspoliittisen ministerivaliokuntaan tiedoksi, kertoo kulttuuriministeri **Paavo Arhinmäki** (KU 23.1).

Hallituksella ei ollut päätösvaltaa koko asiassa. Arhinmäen mielestä yhdistymistä ei olisi pitänyt hyväksyä toteutuneilla äänivaltaosuuksilla.

Haavisto tulilinjalla

Vasemmisto perää omistajaohjauksesta vastaavalta ministeriltä **Pekka Haavistolta** (vihr.) myyntiperusteita.

”Mikä rooli Haavistolla on ollut, ja mitä hän ajattelee asiasta”, sanoo kansanedustaja **Risto Kalliorinne** MT:lle.

Kalliorinne yllättyi uutisesta, sillä päätöstä valmisteltiin pitkään pienessä porukassa.

”Olimme ulkona koko asiasta”, entinen rautaruukkilainen kommentoi kansanedustajien asemaa.

Kalliorinteen mielestä Rautaruukilla on mahdollisuuksia jatkaa itsenäisenä teräsyhtiönä, eikä myyntiä pidä automaattisesti hyväksyä.

Nimi jää historiaan

Teräsyhtiöiden yhdistyminen onnistuu, mikäli 90 prosenttia Rautaruukin omistajista hyväksyy osakevaihtotarjouksen.

Kauppa vaatii vielä EU:n kilpailuviranomaisten hyväksynnän.

SSAB:n nykyiset omistajat saavat 75 prosenttia sen määräysvallasta ja 58 prosenttia osakkeista.

Suomen valtion sijoitusyhtiö Solidiumilla on osakkeista vajaat 17 ja äänivallasta 10 prosenttia.

Käytännössä Rautaruukin nimi jää tulevaisuudessa historiaan ja yhdistyneen yhtiön pääkonttori sijoitetaan Tukholmaan.

JANNE IMPIÖ

Investointisuojasta julkinen kuuleminen EU-USA-neuvotteluissa

EU-komissio julkistaa ehdotuksensa EU:n ja Yhdysvaltain kauppaneuvottelujen (TTIP) investointeja koskevasta sisällöstä maaliskuussa. Sen jälkeen asiasta alkaa kolme kuukautta kestävä julkinen kuuleminen, johon eurooppa- ja ulkomaankauppaministeri **Alexander Stubb** (kok.) kannustaa suomalaisiakin osallistumaan.

Asiantuntijat ja kansalaisjärjestöt ovat kritisoineet amerikkalaisten vaatimusten mahdollistavan aikaa vievät ja kalliiksi tulevat oikeuskäytännöt, joilla voitaisiin vaikeuttaa Suomessa vaikkapa ympäristövaikutuksia koskevien ehtojen asettamista kaivosyhtiöille.

Kauppakomissaari **Karel de Gucht** muistutti torstaina, että eurooppalaiset yhtiöt tarvitsevat yhtä lailla pelisääntöjä voidakseen investoida Yhdysvaltain markkinoille.

Eurooppalaiset tekivät ylipäätään vuonna 2012 joka toisen investoinnin kansainvälisillä markkinoilla.

Esimerkiksi Suomella on voimassa muiden maiden kanssa 65 kahdenvälistä investointisuojasopimusta.

TTIP-neuvotteluissa on pelissä useita ruuantuotantoa koskevia tekijöitä kuten ruuan alkuperän jäljitettävyys, lihakaupan kiintiöt, geenimuuntelu sekä kasvuhormonien ja antibioottien käyttö.

Gucht rauhoitteli torstaina puheessaan jälleen kerran pelkoja elintarviketurvallisuuden heikentymisestä. Hän muistutti, että yritysten kaupankäyntiä on voitava helpottaa vähentämällä päällekkäisiä ja kovin erilaisia säännöksiä ja standardeja ”siellä missä voidaan”.

Komissaari lupasi myös perustaa neuvotteluiden rinnalle neuvoa antavan asiantuntijaryhmän, joka ottaa kantaa tällaisiin ”herkkiin” asiakohtiin.

KAIJALEENA RUNSTEN

EU aloittaa investointineuvottelut Kiinan kanssa

EU ja Kiina avasivat tällä viikolla neuvottelut investointisopimuksesta Pekingissä.

Tavoitteena on poistaa asteittain EU:n ja Kiinan väliset investointien esteet kuitenkin niin, että Kiinassa toimiville eurooppalaisille sijoittajille ja näiden sijoituksille taataan korkein mahdollinen oikeudellinen suoja. Vastavuoroisesti pyritään edistämään myös kiinalaisia sijoituksia Euroopassa.

Suomelle on tärkeää edistää kestävää kehitystä. Siksi sopimus ei saa estää sosiaalisten, ympäristön ja ihmisoikeuksien kehittymistä.

Kiina on UM:n mukaan keskeinen investointikohde suomalaisille yrityksille sekä suoraan että välillisesti.

Suomen vienti Kiinaan on kasvanut huolimatta viime vuosien taantumasta. Tammi–lokakuussa 2013 Suomen tuonti Kiinasta oli noin 3,1 miljardia ja vienti Kiinaan noin 2,4 miljardia euroa.

Neuvottelujen aloittamisesta sovittiin jo kaksi vuotta sitten.

MT

The Biofore Company UPM

NYT TALVIETU METSÄTILAN OSTAJALLE

– etusi jopa 1 500 €

Lue lisää www.bonvesta.fi

Suomen parhaat metsätilat. UPM BONVESTA

Itella aikoo vähentää yli tuhat työntekijää postinjakelusta

Postinjakelusta lähtee 1 200 työntekijää. Itella ei vielä tiedä, mistä päin väki vähenee.

Itellan mukaan käynnissä on postihistorian suurin rakennemuutos. Kirjeiden ja lehtien jakelumäärät ovat laskeneet jo vuosia. Vuonna 2020 niiden odotetaan olevan enää puolet nykyisestä.

”Postialan murros on dramaattisempi kuin ennakkoon osattiin odottaa”, sanoo Itellan toimitusjohtaja **Heikki Malinen**.

Malisen mukaan postin perusjakelussa on 1 200 työpaikan vähennystarve. Osa vähennyksistä voidaan toteuttaa vapaaehtoisten järjestelyjen ja eläköitymisten kautta.

Varsinainen irtisanomistarve on enintään 800 vakituista.

Malisen mukaan työpaikkoja vähennetään alueilla, joissa postin määrä on vähentynyt. Ne selviävät yt-prosessin aikana.

”Emme osaa antaa alueellisia vähennysarvioita, niitä ei aidosti ole”, sanoo jakelusta ja lajittelusta vastaava palvelutuotannon johtaja **Anu Punola**.

Vähennykset päiväpostissa

Yt-neuvottelut koskevat perusjakelun henkilöstöä, joka jakaa päiväpostia. Yhtiö perustelee toimia perinteisen postin voimakkaalla laskulla, joka on seurausta sähköisen viestinnän lisääntymisestä.

Viime vuoden lopulla osoitteellisia kirjeitä jaettiin 7 prosenttia ja sekä sanoma- että aikakauslehtiä 8 prosenttia vähemmän kuin edellisvuonna vastaavaan aikaan.

Sanomalehtien jakelu on Itellan mukaan tappiollista suuressa osassa Suomea.

”Osoitteellisia kirjeitä, sanomalehtiä ja aikakauslehtiä jaettiin viime vuoden viimeisellä neljänneksellä yli 36 miljoonaa kappaletta vähemmän kuin vuotta aiemmin”, Malinen sanoo.

Verkkokaupan pakettitoimitusten lisääntyminen ei riitä kompensoimaan isoa pudotusta.

”Ylimitoitettu toimenpide”

Posti- ja logistiikka-alan unioni pitää kaavailtuja henkilöstövähennyksiä ylimitoitettuina. Järjestön mukaan ne heikentävät Itellan kykyä hoitaa postitoimintaa postilain edellyttämällä tasolla.

Malisen mukaan perusjakelu pystytään hoitamaan myös vähennetyllä kapasiteetilla.

Järjestö on huolissaan myös aiemmin ilmoitetuista jakelun hinnankorotuksista.

”Itellan loppusyksystä ilmoittamista mittavista lehtien, kirjeiden ja mainosten hinnankorotuksista johtuen lähetysten määrä alenee arvioita nopeammin”, ennustaa puheenjohtaja **Esa Vilkuna**.

Postit ulkoistettu

Itellan iskulauseen mukaan asiakkaalla on oltava mahdollisuus valita milloin, missä ja miten hän haluaa asioida. Itellalla on 907 postia, joista sen omassa hallinnassa on 101. Yrittäjät ylläpitävät 806:ta postia.

Postin noutopisteitä on 95. Niiden määrä on tarkoitus moninkertaistaa. Myös pakettiautomaattien määrä on kasvussa.

Itellan tulos kääntyi laskuun vuonna 2007. Viime vuonna yhtiö teki tammi–syyskuussa pari miljoonaa euroa tappiota.

Lähes kolmannes yrityksen 1,947 miljardin euron liikevaihdosta kertyy ulkomailta.

JARMO PALOKALLIO
PAULA LIESMÄKI

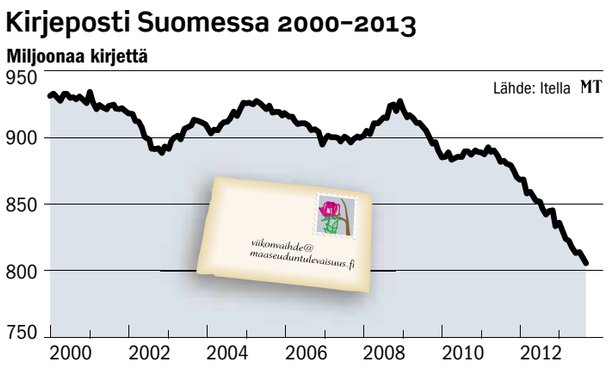

itella

PALVELUVELVOITE

Postipiste joka kunnassa

Itella on nimetty yleispalveluyritykseksi. Sen on siksi taattava postipalveluiden tarjonta.

Yleispalveluun kuuluu, että jokaisessa kunnassa on vähintään yksi postipiste.

Yleispalvelu sisältää kirjelähetykset ja enintään kymmenen kilon painoiset paketit. Ne on kerättävä ja jaettava vähintään kerran jokaisena arkipäivänä.

Kaupan työvoima pienenee 10 000 hengellä

Kuluttajan ostovoima heikkenee ja verkkokauppa lisää kilpailua. Siksi kaupan alan yrityksissä on loppuvuonna 6 000 henkilöä vähemmän töissä kuin nyt vuoden alussa, ennustaa Kaupan liitto.

Määrä vastaa yli kahta prosenttia koko alan työvoimasta. Viime vuonna työvoima väheni 4 000 hengellä.

Työvoiman määrä tuskin kääntyy kasvuun ensi vuonnakaan, arvioi Kaupan liiton pääekonomisti **Jaana Kurjenoja**.

”Taloudessa ei ole nopean kasvun edellytyksiä, joten ei ole myöskään työllistymisen kasvun mahdollisuuksia”, Kurjenoja sanoo.

Liitto ei vielä osaa arvioida, onko työvoiman vähentymisellä vaikutusta kesätyöpaikkojen määrään.

Viime kesänä kaupan ala palkkasi noin 20 000 kesätyöntekijää ja -harjoittelijaa. Elinkeinoelämän keskusliiton (EK) tiedustelun mukaan kesätyömarkkinoista ennakoidaan viime vuotista virkeämpiä.

EK asetti tavoitteeksi 110 000 kesätyöpaikkaa koko maahan.

Kasvua vasta vuonna 2015

Koko tämä vuosi on kaupalle kituuttamista, sillä liitto arvioi vähittäiskaupan myynnin supistuvan puoli prosenttia. Myynnin toipumista liitto odottaa vasta vuonna 2015.

Eikä sekään ole varmaa, jos kansalaisten ostovoimasta ei huolehdita.

”Rajoittavana tekijänä taustalla ovat koko ajan julkisen sektorin ongelmat”, Kurjenoja sanoo.

Liittoa pelottaa, että hallitus päättää kiristää verotusta kevään kehysriihessä.

”Nyt ei saa tulla veronkorotuksia. Ostovoiman kehitys on kaikkein tärkein asia”, liiton toimitusjohtaja **Juhani Pekkala** sanoo.

Kuluttajan ostovoiman arvioidaan laskevan noin prosentin verran vuoteen 2015 mennessä.

Verkkokauppa vie euroja

Ulkomaiset verkkokaupat ovat paha kilpailija kotimaisille erikoiskaupoille. Pekkala arvioikin, että verkkokaupan lisääntymisen vuoksi kaupan työntekijöiden määrä voi jäädä pysyvästi pienemmäksi.

”Verkkokaupat asettavat hintarajat, joita kotimaiset kaupat eivät voi paljon ylittää.”

Lisäksi isojen kansainvälisten ketjujen hankintavoima on kotimaisia erikoiskauppoja suurempi. Pekkala myöntää, että suomalaiset kaupat eivät ole verkkokaupan edelläkävijöitä. Suuren mittakaavan verkkokauppa on iso investointi, eivätkä kaikki ole siinä onnistuneet.

”Tosin ei ole ollut näkyvissä, että verkkokauppa kannattaisi aina. Siellä ennemminkin haetaan markkinaosuuksia.”

Päivittäiskauppa käy

Erikoiskaupoista hankalaa on rautakaupalla, vaatetuksella, kodintekniikalla ja sisustuksella. Päivittäistavarakaupalla sen sijaan menee tasaisemmin.

Oma lukunsa on autojen kauppa. Sen ennustetaan kasvavan tänä vuonna neljä prosenttia ja ensi vuonna viisi. Tosin viime vuonna myynti laski 16 prosenttia.

”Autokauppa on ennustajan painajainen. Siinä mennään täysillä joko ylös tai alas. Autokaupassa ei koskaan olla maltillisia”, Kurjenoja kuvaa.

Työpaikkojen määrän lisääntymiseen autokaupoissa hän ei usko.

”Ei uskalleta ostaa kallista autoa, vaan vaihdetaan kalliimpia malleja halvempiin.”

Kauppa työllisti viime vuonna kaikkiaan 296 000 henkilöä, joista 55 prosenttia työskenteli vähittäiskaupassa. Vähittäiskaupan työllisyys kasvoi viime vuonna lähes prosentin, vaikka myynti pieneni 0,7 prosenttia tammi-marraskuussa.

Työvoimasta 24 prosenttia on osa-aikaisia. Vuokratyövoiman käytön lisääntymisestä ei Kaupan liiton mukaan ole viitteitä.

AIMO VAINIO

MIKKO MELA

Vähittäiskaupan työllisyys kasvoi vielä viime vuoden alkupuolella kolme prosenttia. Jälkipuoliskolla alkanut lasku jatkuu arviolta ensi vuoteen saakka.

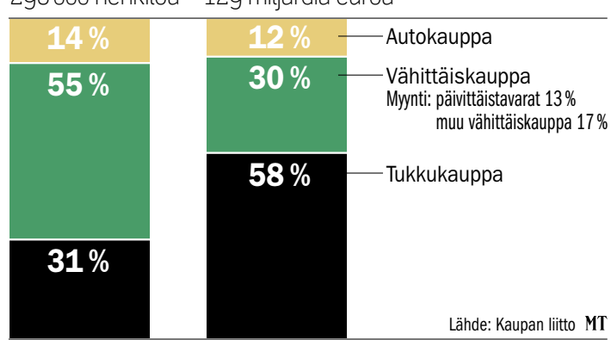

Säästöpankit perustavat yhteenliittymän

Säästöpankit muodostavat talletuspankkien yhteenliittymän. Yhteistyö ja vastuut tiivistyvät. Paikallispankit jatkavat toimintaansa itsenäisinä.

Säästöpankkiliiton ylimääräinen yhtiökokous teki päätökset torstaina. Mukaan lähtee 25 säästöpankkia.

”Tämä on yksi merkittävimmistä päätöksistä ryhmän historiassa”, hallituksen puheenjohtaja **Jussi Hakala** sanoo.

Pääoman käyttö tehostuu

Uusi säästöpankkien ryhmä hakee syksyyn mennessä toimilupaa Finanssivalvonnalta. Tavoitteena on aloittaa ryhmänä ensi vuoden alusta.

Säästöpankkiliitosta tulee yhteenliittymän keskusyhteisö. Liitto muuttuu samalla yhdistyksestä osuuskunnaksi.

Hakala vakuuttaa säästöpankkien jatkavan tutulla itsenäisten pankkien linjalla. Helsinki-keskeisyyteen ei mennä.

Ryhmä lupaa, että uudesta rakenteesta koituu etuja asiakkaille.

Hinnalla ryhmä ei ryhdy kilpailemaan. Se tähtää palvelun laatuun.

Yhteenliittymä on säästöpankkien vastaus lisääntyvään pankkisääntelyyn. Finanssimarkkinoilta palataan tarkkaan sääntelyyn isojen ylilyöntien jälkeen. Rahan vapautuksen vaihe päättyy.

”Yhteiset liikesuhteet ja omistukset rasittavat kohtuuttomasti pankin likviditeettiä ja sitoutuvaa pääomaa. Tämä johtaa tehottomaan pääoman käyttöön”, Hakala perustelee vanhan hylkäämistä.

Pankkiryhmällä on yhteensä reilun seitsemän miljardin euron tase. Ryhmän selvästi suurin pankki on Optia Iisalmesta miljardin euron taseellaan.

> Pankkiryhmällä on yhteensä reilun seitsemän miljardin euron tase.

Neljä pankkia erkanee

Neljä säästöpankkia jättäytyy pois uudesta ryhmärakenteesta. Ne fuusioituvat Oma Säästöpankiksi kevään ja syksyn aikana. Omapankilla on omistuksia leirin yhtiöistä ja aikomus käyttää niitä.

”Jälleenrahoitus ja likviditeetti hoidetaan itsenäisesti”, toimitusjohtaja **Pasi Sydänlammi** Oma Säästöpankista kaavailee.

Omapankki ja yhteenliittymä neuvottelevat ensi viikolla. Tavoite on käyttää pankkijärjestelmää sekä ryhmän keskuspankkia, rahastoyhtiötä, asuntovälitystä ja henkiyhtiötä.

Ero ei Sydänlammen mukaan ole yhtä dramaattinen kuin POP Pankkien lähtö osuuspankeista 1990-luvun lopulla. Silloin välit lyötiin tyystin poikki. Muureja rakennettiin lisää.

”Emme hyväksy täyttä yhteisvastuuta”, Sydänlammi sanoo.

Kantapankki Hämeenlinnasta fuusioituu huhtikuussa Oma Säästöpankkiin. Etelä-Karjalan Säästöpankki aikoo mukaan syksyllä ja Suodenniemen Säästöpankki kesän kynnyksellä. Vöyrin Säästöpankki liittyi Aktiaan.

Oma Säästöpankki toimii Seinäjoella.

Fuusiopankkina sillä olisi 1,6 miljardin euron tase ja 14 miljoonan liikevoitto viime vuodelta.
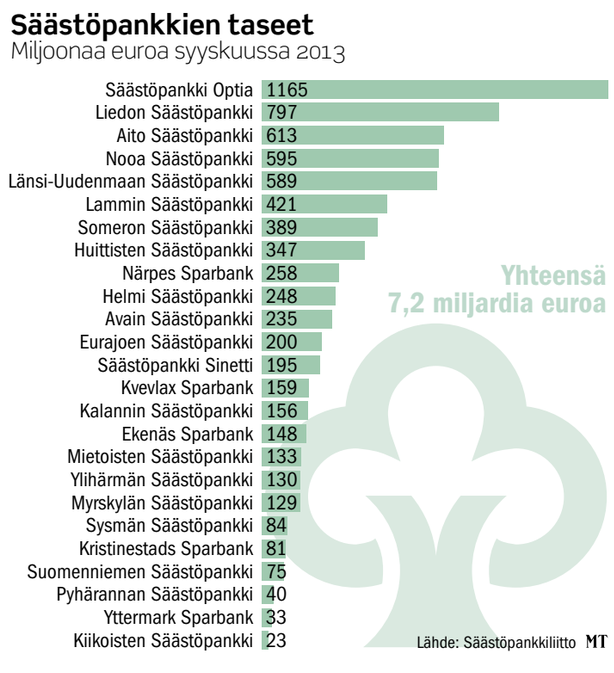
JUHANI VIITALA